

УДК 332.1

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Тяжкороб І.В.

INVESTMENT PRIORITIES IN THE SYSTEM OF STRATEGIC PLANNING OF THE DEVELOPMENT OF THE REGION

Tyazhkorob I.V.

У статті зазначено, що пріоритети займають особливе місце у системі стратегічного планування розвитку регіону. Проблема вибору пріоритетів полягає у знаходженні компромісу між інтересами різних груп та різних ієрархічних рівнів управління регіоном. Визначення інвестиційних пріоритетів обумовлено необхідністю зосередження обмежених ресурсів на важливих для розвитку регіону стратегічних напрямках, що вимагає розробки таких методів впливу на інвестиційний процес, які могли би створити необхідну концентрацію ресурсів.

Ключові слова: економічний пріоритет, інвестиційний пріоритет, регіон, розвиток, стратегічне планування.

Вступ. Сучасний економічний розвиток регіонів нерозривно пов'язаний із необхідністю визначення пріоритетних секторів та галузей регіональної економіки. Науково обґрунтований вибір регіональних інвестиційних пріоритетів та їх подальша ефективна практична реалізація уможливають якісні зміни параметрів регіональної системи. Обрані пріоритети розвитку регіону повинні давати найбільшу віддачу від використовуваних для їх реалізації обмежених інвестиційних ресурсів. Крім того, вони повинні забезпечити реалізацію стратегічних цілей розвитку регіональної системи, які, головним чином, полягають у підвищенні рівня життя населення регіону. Отже, актуальність визначення інвестиційних пріоритетів в сучасних умовах не викликає сумнівів.

Дослідження природи економічних пріоритетів та їх місця в системі управлінської діяльності, різні аспекти визначення пріоритетності галузей, проектів і об'єктів знайшли відображення в роботах вітчизняних та зарубіжних вчених [1-14 та ін.]. Однак, не дивлячись на численні публікації з даної проблематики, змістовні характеристики поняття «інвестиційний пріоритет» висвітлено не достатньо повно. Водночас, зміни умов функціонування вітчизняних регіонів та еволюція їх просторового розвитку потребують формування чітких і обґрунтованих пріоритетів інвестиційної діяльності з урахуванням цих змін, що

дозволить реалізувати бажані сценарії регіонального розвитку (соціально-економічного, інноваційно-інвестиційного).

Метою статті є з'ясувати етимологію поняття «інвестиційний пріоритет» та визначити місце оцінки пріоритетності у системі стратегічного планування розвитку регіону.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно Сучасного економічного словника термін «пріоритет» означає переважаюче, першочергове за часом значення, положення, право [1, с. 330]. Тобто з точки зору лінгвістики значення «пріоритет» передбачає вибір єдиного можливого варіанту з багатьох альтернатив, не обумовлених суб'єктивними уподобаннями, не допускає його використання у формі множини. Крім того, наведене визначення передбачає черговість і зіставлення об'єктів за цінністю. Поширення словосполучень «перший пріоритет», «головний пріоритет», «розставити пріоритети» свідчить про трансформацію терміна «пріоритет», його функціонування в значенні «завдання», «установка», «перевага». В свою чергу, це дозволяє розглядати економічні та інвестиційні пріоритети як категорії, що конкретизують ті чи інші цільові установки, визначати їх роль як орієнтирів для учасників інвестиційного процесу, що мають адресний і суб'єктивний характер [2, с. 53].

З соціологічної точки зору поняття «пріоритет» та «пріоритетність» відносяться до класу оціночних або оціночно-модальних, які принципово відрізняються від «предметних» понять, що позначають об'єктивні предмети та явища [3]. Зокрема, оціночні слова та поняття виражають відношення до названих об'єктів (вказують на його переважаючий статус); обов'язково мають як мінімум дві полярності (позитивну та негативну); мають відтінки (модальності), які відображають різний ступінь «сили» (інтенсивності, якості) оцінки: пріоритет першого рангу, пріоритет другого рангу і т.д.; мають множинність синонімів оцінки (пріоритетний – так само, як

і головний, центральний, основний, провідний, найважливіший, первинний, визначальний); місце пріоритету, частіше за все, визначається суб'єктивно; процес оцінки ускладнюється в залежності від суспільної значимості об'єкта, його місця, ролі та впливу його оцінок на соціально-особисті, групові, професійні та інші, в тому числі економічні, відносини приймаючих участь суб'єктів.

В системі категорій управлінської діяльності «пріоритетність» як оціночне поняття займає певне місце, що схематично наведено на рис. [3].

Так, реалізація цілей соціально-економічної та інвестиційної політики вимагає подолання своєрідних бар'єрів, тобто вирішення протиріч, які концентруються в сутності проблеми вибору пріоритетів. В цілях встановлюються суспільні закономірності, які усвідомлюються людьми у вигляді протиріч, проходять крізь призму потреб та мотивів діяльності.

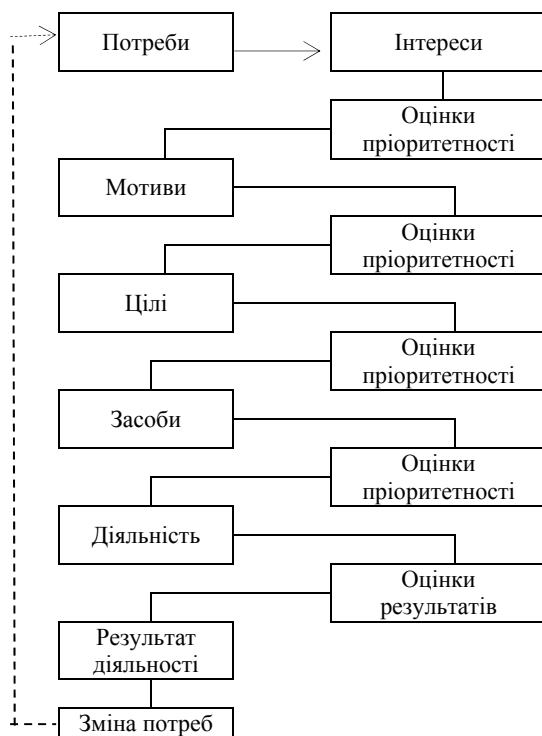

Рис. Місце оцінки пріоритетності у формуванні концепції управління

Отже, первинним фактором суспільного прогресу є потреби. Потреби представляють собою ідеальний вираз природної необхідності існування особистості, місцевої спільноти, що проявляється незалежно від ступеня її усвідомлення людьми. В залежності від ступеня усвідомлення потреба виникає інтерес. Усвідомлена потреба як інтерес відображає певні виробничі та надбудовні відносини, діючий господарський механізм.

Суб'єктом інтересу виступає, перш за все, ініціатор інвестиційної діяльності – фізична або юридична особа. Особливі інтереси, які не завжди співпадають з інтересами ініціатора, має власник капіта-

лу. Носієм інтересу може виспати суспільство у цілому (держава), яке має свої, відмінні від інтересів інвесторів-громадян та корпорацій (підприємств, фірм й ін.), суспільні державні інтереси. Проміжне положення між інвесторами і суспільством займають окремі території (регіони, адміністративно-господарські або територіально-господарські утворення) та муніципальні утворення (міське самоврядування).

Співпадлеглими суб'єктами є територія та розташовані на ній підприємства та їх працівники, мешканці. Всі суб'єкти у тій чи іншій ступені є підлеглими державі, та, відповідно, їх інтереси пов'язані з інтересами держави. Співпадлеглі суб'єкти вимушені узгоджувати свою діяльність з інтересами системи більш високого рівня. Водночас у різних суб'єктах інвестиційної діяльності, які входять в одну систему, існують як спільні, так і індивідуальні інтереси. При цьому в даній ієрархії інтересів кожний суб'єкт має власні оцінки пріоритетності інтересів, які, в свою чергу, формують мотиви, тобто можливості задоволення власних потреб.

Потреби, інтереси, мотиви їх здійснення з оцінками пріоритетності формують цілі, що представляють собою ідеальний вираз результату, до якого прагнуть суб'єкти інвестиційної діяльності. Далі засоби та діяльність по досягненню цілей також можуть отримати оцінку пріоритетності у процесі управлінської діяльності.

Відтак, перш ніж буде сформульована ціль, вона повинна бути усвідомлена як потреба. Зв'язок між потребами та цілями опосередковано інтересами. Через інтереси цілі людей втілюються в конкретні дії.

Таким чином, вибір пріоритету – це в певній мірі суб'єктивний процес, свого роду компроміс між інтересами різних груп та різних ієрархічних рівнів управління, який повинен вирішити наявні протиріччя у розвитку регіону.

Стосовно регіонального розвитку, пріоритет має такі сутнісні характеристики, як інноваційність; ресурсна ефективність; спрямованість на розв'язання проблем розселення, працевлаштування, розвитку інфраструктури, екологічна дружність; соціальна ефективність та ін. [4, с. 18]. Така багатоаспектність поняття обумовлена тим, що, регіон як соціально-економічна система складається з різних підсистем, для забезпечення життєздатності та сталості яких визначаються відповідні стратегічні цільові пріоритети.

У зв'язку з необхідністю вирішення проблем територіального розвитку в умовах підвищення самостійності регіонів на основі категорії «економічний пріоритет» вироблено наукове поняття «інвестиційний пріоритет», яке розглядається так само, як і базове поняття, з лінгвістичної та оціночно-економічної точок зору. Так, «інвестиційний пріоритет – це напрямок (об'єкт) інвестування, що володіє переважним статусом відповідно до позначених принципів і критеріїв, і визначається цілями соці-

льно-економічного розвитку регіону» [5, с. 10]. При цьому необхідним є розв'язання суперечностей у виборі пріоритетів на загальнодержавному, регіональному та муніципальному рівнях, а також узгодження різноспрямованих інтересів інших учасників інвестиційного процесу.

Подібні акценти розставлено й у наступному визначенні: «інвестиційний пріоритет – це напрямок (сфера, об'єкт) інвестування, що володіє переважним статусом для конкретного учасника інвестиційного процесу відповідно до його цілей, економічних інтересів і суб'єктивних уподобань. В управлінні інвестиційною діяльністю вибір пріоритетів сприяє реалізації функції узгодження суперечливих інтересів учасників інвестиційного процесу» [2, с. 53].

Як оціночно-економічна категорія термін «інвестиційний пріоритет» представляє собою інтегральну характеристику сукупності факторів (соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних), які визначають доцільність інвестування в ту чи іншу економічну систему [6]. Вибір факторів і ступінь їх значимості в значній мірі залежить від типу об'єкта інвестування. Зокрема, при оцінці інвестиційних пріоритетів на регіональному або галузевому рівні найбільший вплив мають макроекономічні детермінанти. При аналізі на мікроекономічному рівні вагомими чинниками є рівень платоспроможності населення, стабільність внутрішньополітичної та економічної ситуації [7, с. 7].

Оцінка інвестиційних пріоритетів передбачає розрахунок низки об'єктивних показників, які відображають переважне становище даного об'єкта інвестування (компанії, проекту й ін.) по відношенню до альтернативних [7, с. 6]. Визначення інвестиційних пріоритетів є складним завданням і вимагає багатокритеріального підходу до її вирішення. Так, структурна схема формування інвестиційних пріоритетів в галузі включає мега-, макро-, мезо- та макрорівні. Формування критеріїв інвестиційних пріоритетів кожного рівня визначається відповідним набором чинників. Саме цьому критерії вибору інвестиційних пріоритетів змінюються в залежності від рівня вирішення проблеми: з переходом на нижчі рівні домінують критерії, які визначають економічну привабливість та ефективність інвестиційних рішень [6].

З удосконаленням систем стратегічного управління інвестиційною діяльністю оціночно-економічний підхід до розуміння інвестиційних пріоритетів знайшов втілення в конкретизації напрямків, видів діяльності і проектів, що мають першочергове значення для вирішення проблем стратегічного і тактичного характеру на рівні країни, регіону, окремого муніципального утворення чи галузі. Наприклад, проекти, які передбачається включити в інвестиційну програму регіону, можуть отримати чотири рівні пріоритетності відносно до обраної стратегії розвитку регіону. Перший рівень представляють стратегічно значимі проекти, які повинні бути обов'язково реалізовані на протязі горизонту розро-

бки стратегії із залученням необхідної кількості ресурсів та без здійснення яких виконання намічених цілей є неможливим. Другий стратегічний рівень – це забезпечуючи проекти, реалізація яких дозволить ефективно вирішити поставлені цілі, ресурси на їх виконання є обмеженими. Третій рівень пріоритетності включає проекти короткотермінового характеру, які забезпечують швидку окупність та отримання високої ефективності, вони дозволять створити середовище для проектів першого та другого рівнів. Четвертий рівень формують проекти з невизначеним рівнем прибутку та високою ризикованістю вкладення коштів, ресурси на ці проекти повинні виділятися за остаточним принципом [8].

В процесі вибору економічних пріоритетів широко застосовуються положення теорії «полюсів» або «точок» зростання. Ці аспекти загальної наукової проблеми досліджуються у роботах як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. У контексті визначення інвестиційних пріоритетів головним є розуміння полюсів зростання – галузей, територій, окремих підприємств, концентрація обмежених ресурсів в яких забезпечує найбільший ефект, оскільки дозволяє задіяти механізм мультиплікатора [9].

Системний підхід до розуміння економічної категорії інвестиційних пріоритетів у взаємозв'язку з положеннями теорії полюсів зростання реалізований в дослідженні зарубіжних вчених. Зокрема, під ключовими точками інвестиційного зростання пропонується розглядати «пріоритетні види економічної діяльності, зростання інвестиційної активності в яких, що обумовлене зростанням інвестиційної привабливості, викликає додатковий інвестиційний попит в суміжних (взаємопов'язаних) галузях, який характеризує потребу в додаткових (самоіндукованих) інвестиціях. ... Концентрація інвестиційних ресурсів в ключових точках інвестиційного зростання дозволить створити механізм, стимулюючий капіталоутворення, та підвищити інвестиційну активність суміжних галузей. При цьому усвідомлення довгострокових національних інтересів, яке підкріплюється наявністю сировинної бази, повинно стати основою концентрації приватного і державного капіталу на перетворенні зазначених видів економічної діяльності в двигун структурних перетворень» [10].

В процесі вибору пріоритетів соціально-економічного розвитку ключовими точками зростання можуть виступати певні територіальні утворення. Як-от, перспективною новацією еволюційного процесу просторового розвитку регіону є формування у його внутрішній структурі субрегіональних систем. Субрегіональні утворення, перетворюючись у функціональні підсистеми, які позиціонуються в мета-системі регіону, надають їй певну стратегічну орієнтацію [11, с. 204].

В економічній науці існує декілька напрямків класифікації соціально-економічних й інвестиційних пріоритетів. Так, існує класифікація, згідно якої всі пріоритети поділяються на п'ять груп [12]. До першої групи віднесено пріоритети загальноекономіч-

ного характеру, – це, передусім, підтримка виробничого апарату, а також інвестування, що сприяє розширенню конкурентного середовища та стимулює підприємництво. Друга група включає пріоритети міжгалузевого рівня: структурна перебудова національного господарства, розвиток виробничої інфраструктури на основі підтримки інноваційних проєктів, поліпшення екологічної ситуації. Пріоритети третьої групи носять цільовий характер: забезпечення населення країни продовольчими товарами власного виробництва, підвищення ефективності паливно-енергетичного комплексу шляхом удосконалення експлуатаційних характеристик його підприємств та зниження витрат тепло- та електроенергії у побуті та на виробництві. Четверта та п'ята група пріоритетів визначають вибір варіантів інвестування та державної підтримки серед підприємств, об'єктів, які потребують оновлення основних фондів.

В залежності від характеру завдань соціально-економічного розвитку виділяють дві великі групи пріоритетів: стратегічні та тактичні. Стратегічні пріоритети націлені на новий рівень виробництва та структурні зміни в економіці. Тактичні – вирішують поточні завдання територіального утворення (забезпечення населення продуктами харчування, житлом, послугами соціальної сфери, вирішення екологічних проблем, проблем розвитку міського господарства та ін.) [5, с. 11].

Заслуговує на увагу класифікація інвестиційних пріоритетів в залежності від напрямків розвитку, за якою виокремлюють такі групи пріоритетів, як немінучі, найбільш ймовірні та проблемні [13]. До першої групи відносяться пріоритети, які будуть першочерговими незалежно від концепції структурної політики країни (економічна безпека, галузі промисловості, продукція яких експортується на світовий ринок). Друга група пріоритетів – це напрямки, пов'язані із масштабним розвитком окремих галузей або виробництв, у розробці яких можуть приймати участь декілька регіонів. При реалізації пріоритетів третьої групи можуть виникнути труднощі, розвиток цих напрямків можливий тільки за умов відповідних рішень в межах структурної політики.

Відносно середовища функціонування регіону, як відкритої соціо-еколого-економічної системи, виділяють дві групи цілей його розвитку та, відповідно, й дві групи пріоритетів [14]. Перша група цілей – внутрішні цілі розвитку – формується органами регіональної влади, виходячи із потреб комплексного розвитку регіону, а також потреб регіональних господарюючих суб'єктів. При цьому регіональні органи влади мають регулюючий вплив на окремі компоненти регіональної системи та зв'язки між ними для досягнення намічених цілей. Друга група цілей – зовнішні цілі розвитку – формується представниками зовнішнього середовища, які, спираючись на власні потреби та ресурси, тобто на власні цілі, визначають зовнішні цілі та функцію регіональної системи, зокрема, участь у поділі праці, виробництво продукції, засноване на порівняльних перевагах ре-

гіону. Згідно визначених груп цілей розвитку регіональної системи формують дві групи пріоритетів: пріоритети саморозвитку регіональної системи, що реалізуються, переважно, за рахунок регіональних інвестиційних ресурсів, та зовнішні пріоритети розвитку регіональної системи, здійснювані за рахунок залучення інвестицій представників зовнішнього середовища.

Наведені вище та інші [5, с. 11] класифікації доповнюють одна одну, оскільки визначаються різними ознаками, що свідчить про багатоаспектність понять «економічний пріоритет» та «інвестиційний пріоритет» та їх важливість для реалізації цілей соціально-економічного та інвестиційного розвитку регіону.

Висновки. Таким чином, пріоритети займають особливе місце не тільки в інвестиційній політиці, а й у системі стратегічного планування соціально-економічного розвитку регіону. Визначення інвестиційних пріоритетів обумовлено необхідністю зосередження обмежених ресурсів на важливих для регіону стратегічних напрямках, що вимагає розробки таких методів впливу на інвестиційний процес, які могли би створити необхідну концентрацію ресурсів.

Л і т е р а т у р а

1. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – [6-е изд., перераб. и доп.]. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 512 с.
2. Панягина А. Е. Формирование целеориентированной инвестиционной политики региона: Монография / А. Е. Панягина. – М.: Самполиграфист, 2016. – 252 с.
3. Приоритеты управления научно-инновационной деятельностью в территориальных образованиях / Под ред. А. А. Румянцева. – СПб.: ИСЭП РАН, 1997. – 179 с.
4. Шевченко О. В. Пріоритети розвитку регіонів як інструмент стратегічного управління регіональною економікою / О. В. Шевченко // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – Львів: Нац. акад. наук України, Ін-т регіон. дослідж., 2014. – Вип. 3 (107). – С. 12-21.
5. Губанова Е. С. Обоснование и выбор приоритетов инвестирования в экономике региона / Е. С. Губанова. – Вологда: ВНКЦ ЦЭМИ РАН, 2002. – 104 с.
6. Сафонова Л.А. Концептуальная модель оценки инвестиционных приоритетов в сфере инфокоммуникаций / Л.А. Сафонова, Г.Н. Смолвик // Вестник Сибирского государственного аэрокосмического университета им. академика М.Ф. Решетнева – 2009. – № 2. – с. 181-185.
7. Сафонова Л.А. Анализ региональных особенностей развития сферы инфокоммуникаций. Исследование инвестиционных приоритетов: монография [Электронный ресурс] / Л. А. Сафонова, Г. Н. Смолвик. – Düsseldorf: Palmarium Academic Publishing. – 138 с. – Режим доступа : <https://sibsubtis.ru/upload/publications/ae4/2013.pdf>
8. Яковенко Н. Инвестиционная стратегия региона: проблемы разработки и реализации / Н. Яковенко // Ставропольский Бизнес-журнал. – 2009. – №4. – С. 5.

9. Вобленко С.В. Определение инвестиционных приоритетов: общие сведения о практике, действующей в городах и муниципалитетах России [Электронный ресурс] / С.В. Вобленко. – Режим доступа : <http://www.oecd.org/env/outreach/35193498.pdf>
10. Мякшин В. Н. Методологические основы определения ключевых точек инвестиционного роста в экономике региона / В. Н. Мякшин // Кластерные инициативы в формировании прогрессивной структуры национальной экономики: сборник научных трудов 2-й Международной научно-практической конференции (17-18 марта 2016 года), в 2-х томах, Том 1, Юго-Зап. гос. ун-т. Курск: ЗАО «Университетская книга», 2016. с.77-84.
11. Торчинова О. В. Субрегиональная система как интегрированный объект экономических отношений / О. В. Торчинова, С. А. Чернявская // Экономический вестник Ростовского государственного университета. – 2009. – № 2, т. 7. – С. 200-204.
12. Новиков Ю. С. Инвестиции и экономическая реформа / Ю. С. Новиков. – СПб.: 1997. – 141 с.
13. Татевосян Г. Региональная инвестиционная политика опыт формирования / Г. Татевосян // Инвестиции в России. – 1999. – № 12. – С. 3-12.
14. Спицын В. В. Приоритеты и механизмы инвестиционной деятельности в регионе (на примере регионов Сибири) : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. эконом. наук : спец. 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством: региональная экономика» / В. В. Спицын. – Томск : Томский государственный университет, 2004. – 19 с.
7. Cafonova, L. A., & Smolovik, G. N. Analiz regional'nyh osobennostej razvitiya sfery infokommunikacij. Issledovanie investicionnyh prioriteto [Analysis of regional features of the development of the sphere of infocommunications. Investigation of investment priorities]. (n.d.). Düsseldorf: Palmarium Academic Publishing. Retrieved from <https://sibstis.ru/upload/publications/ae4/2013.pdf> [in Russian].
8. Yakovenko, N. (2009). Investicionnaya strategiya regiona: problemy razrabotki i realizacii [Investment strategy of the region: problems of development and implementation]. Stavropol'skij Biznes-zhurnal – Stavropol Business Journal, 4, 5 [in Russian].
9. Voblenko, S. V. Opredelenie investicionnyh prioriteto: obshchie svedeniya o praktike, dejstvuyushchej v gorodah i municipalitetah Rossii [Definition of investment priorities: general information on practices in cities and municipalities in Russia]. (n.d.). [www.oecd.org](http://www.oecd.org/env/outreach/35193498.pdf). Retrieved from <http://www.oecd.org/env/outreach/35193498.pdf> [in Russian].
10. Myakshin, V. N. (2016). Metodologicheskie osnovy opredeleniya klyuchevyh tocek investicionnogo rosta v ehkonomike regiona [Methodological foundations for determining key points of investment growth in the economy of the region]. Klasternye iniciativy v formirovanii progressivnoj struktury nacional'noj ehkonomiki: sbornik nauchnyh trudov II Mezhdunarodnoj nauchno-prakticheskoj konferencii - Cluster initiatives in the formation of the progressive structure of the national economy: a collection of scientific papers of the 2 nd International Scientific and Practical Conference. (Vol. 1), (pp.77-84). Kursk: ZAO University Book [in Russian].
11. Torchinova, O. V., & Chernyavskaya, S. A. (2009). Subregional'naya sistema kak integrirovannyj ob'ekt ehkonomicheskikh otnoshenij [Subregional system as an integrated object of economic relations]. Ehkonomicheskij vestnik Rostovskogo gosudarstvennogo universiteta – The economic bulletin of the Rostov State University, 2 (7), 200-204 [in Russian].
12. Novikov, Yu. S. (1997). Investicii i ehkonomicheskaya reforma [Investments and economic reform]. St. Petersburg [in Russian].
13. Tatevosyan, G. (1999). Regional'naya investicionnaya politika opyt formirovaniya [Regional investment policy of the formation experience]. Investicii v Rossii – Investments in Russia, 12, 3-12 [in Russian].
14. Spitsyn, V. V. (2004). Prioritety i mekhanizmy investicionnoj deyatelnosti v regione (na primere regionov Sibiri) [Priorities and mechanisms of investment activity in the region (on the example of the regions of Siberia)]. Extended abstract of candidate's thesis. Tomsk : Tomskij gosudarstvennyj universitet [in Russian].

References

1. Rajzberg, B. A., Lozovskij, L. Sh., & Starodubceva, E. B. (2008). Sovremennyj ehkonomicheskij slovar [Modern economic slovar]. (6nd ed., rev.). Moscow : INFRA-M [in Russian].
2. Panyagina, A. E. (2016). Formirovanie celeorientirovannoj investicionnoj politiki regiona: [Formation of the region's goal-oriented investment policy]. Moscow : Sampoligrafist [in Russian].
3. Rumyanec, A. A. (Eds.). (1997). Prioritety upravleniya nauchno-innovacionnoj deyatelnost'yu v territorial'nyh obrazovaniyah [Priorities for the management of scientific and innovative activities in territorial entities]. St. Petersburg SPb. : ISEHP RAN [in Russian].
4. Shevchenko, O. V. (2014). Priorytety rozvytku rehioniv yak instrument stratehichnoho upravlinnia rehionalnoiu eko-nomikoju [Priorities of regional development as an instrument of strategic management of regional economics]. Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy – Socio-economic problems of the modern period of Ukraine. (Issue 3), (pp. 12-21). Lviv : Nats. akad. nauk Ukrainy, In-t rehion. Doslidzh [in Ukrainian].
5. Gubanova, E. S. (2002). Obosnovanie i vybor prioriteto investirovaniya v ehkonomike regiona [Substantiation and choice of investment priorities in the regional economy]. Vologda: VNKC SEHMI RAN [in Russian].
6. Safonova, L. A., & Smolovik, G. N. (2009). Konceptual'naya model' ocenki investicionnyh prioriteto v sfere infokommunikacij [A conceptual model for assessing investment priorities in the field of infocommunications]. Vestnik Sibirskogo gosudarstvennogo aehrokosmicheskogo universiteta im. akademika M.F. Reshetneva – Bulletin of the Siberian State Aerospace University named after Academician MF Reshetnev, 2, 181-185 [in Russian].

Тяжкороб І.В. Інвестиційні пріоритети в системі стратегічного планування розвитку регіону

В статті вказано, що пріоритети займають особе місце в системі стратегічного планування розвитку регіону. Проблема вибору пріоритетів заключається в знаходженні компроміса між інтересами різних груп і різних ієрархічних рівней управління регіоном. Визначення інвестиційних пріоритетів обумовлено необхідністю зосередження обмежених ресурсів на важких для розвитку регіону стратегічних напрямках, що потребує розробки таких

методов влияния на инвестиционный процесс, которые бы позволили сконцентрировать необходимый объем ресурсов.

Ключевые слова: экономический приоритет, инвестиционный приоритет, регион, развитие, стратегическое планирование.

Tyazhkorob I.V. Investment priorities in the system of strategic planning of the development of the region

The article points out that priorities occupy a special place in the system of strategic planning for the development of the region. Scientific concept "investment priority" is formulated on the basis of the category "economic priority" in connection with the need to address the problems of territorial development in conditions of increasing the autonomy of regions. The problem of choosing priorities is to find a compromise between the interests of different groups and different hierarchical levels of regional management. The definition of investment priorities will allow to resolve the existing contra-

dictions in the development of the region, which are caused by the need to concentrate limited resources on important strategic directions for the region. To form the necessary amount of resources, it is important to intensify the investment process, which requires an appropriate improvement in the methods of state regulation.

Keywords: economic priority, investment priority, region, development, strategic planning.

Тяжкороб Ірина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи», e-mail: ira.tyazhkorob@gmail.com

Рецензент: д. е. н, проф. **Д'яченко Ю.Ю.**

Стаття подана 12.11.2017.